

fra Nevinko Mandić

VJEROUČITELJ I KATEHETA

Naša vjera i kršćanski identitet često su obilježeni zaboravom ili neprepoznavanjem sijača koji su nam posijali sjeme Riječi koja je nikla, niče ili će tek niknuti. Mnogi su koji nas oblikuju na tom duhovnom putu, od roditelja, djedova i baka, preko naših vjeroučitelja sve do svećenika. Jedan od svjedoka vjere koji je izgubio život radi sijanja Riječi bio je fra Nevinko Mandić. Imao je posebnu ulogu u Provinciji – sijati Riječ u srca i umove mladih, uzduž i poprijeko po cijeloj Hercegovini kao vjeroučitelj i kateheta.

*Spomenica mlade mise
fra Nevinka Mandića*

Fra Nevinko je rođen 4. ožujka 1908. u Lisama (župa Široki Brijeg). Njegovi roditelji Mijo i Marija dali su ga krstiti već sutradan, a dobio je ime Andrija. U arhivima Hercegovačke franjevačke provincije prvi put ime Andrija Mandić nalazimo u zapisima fra Didaka Buntića 1920. godine, kada se pripremala nova školska godina. Tamo se među četrnaest upisanih gimnazijalaca našao i dvanaestogodišnji Andrija. Tako se Andrija nakon šest razreda škole pojavljuje i u arhivu novicijata Hercegovačke franjevačke provincije. Franjevačko odijelo oblači 29. lipnja 1926. kao fra Nevinko i započinje novicijat sa svojih devet kolega (od te generacije pola ih je ubijeno, a pola se neplanirano spasilo jer su 30-ih godina 20. stoljeća otišli u Ameriku na dušobrižničku službu hrvatskome narodu). Nakon godine novicijata, fra Nevinko se vraća na Brig i završava gimnaziju u rujnu 1929. godine.

Iste te 1929. godine fra Nevinko počinje svoj studij filozofije i teologije u Mostaru, gdje će se zadržati dvije godine. Nakon Mostara svoje školovanje nastavlja u švicarskom Fribourgu, gdje je primio i svete redove. Za svećenika je zaređen 10. srpnja 1932. Njegovu žarku želju služiti Kristu vidimo i u proslavi njegove mlade mise. Već jutro nakon ređenja, ranom zorom u 5:30 proslavio je svoju mladu misu. Po završetku studija vraća se u Provinciju te je određen za službu kapelana u Mostaru i za vjeroučitelja u državnim školama u gradu. Ostatak svoga života, osim posljednjih tjedana, proveo je u Mostaru kao vjeroučitelj u školama, kateheta, vo-

fra Nevinko među braćom u Mostaru 1938. godine, stoji prvi sdesna

ditelj i duhovnik Hrvatske katoličke mladeži, brojnih udruženja mladih katolika te Društva sv. Ante. Svoja ljeta, kada je bio slobodan od školskih predavanja, rado je provodio stavljajući se na službu župnicima po cijeloj Hercegovini, čime je stekao reputaciju rado slušana propovjednika i voditelja pučkih misija.

Braća u mostarskom samostanu, a osobito bogoslovi, pamtili su ga kao vedroga brata, koji bi po dolasku iz škole bio svima izvor novosti iz grada i svijeta. Kao komunikativan i poželjan u društvu, kako navode oni koji su ga poznavali, uživao je povjerenje svojih đaka i školskoga osoblja. Provincijal fra Leo Petrović znao je fra Nevinka Mandića više puta poslati kao zamjenu u župu Izbično, jer je ponekada slao tadašnjeg župnika fra Metoda Puljića na posebne zadatke. Budući da se fra Metod nekoliko puta razbolio, fra Nevinko se našao u Izbičnu i u veljači posljednje godine Drugoga svjetskog rata. Dana 11. veljače 1945. pripadnici komunističke vojske upali su u župnu crkvu u Izbičnu upravo kada je fra Nevinko Mandić s još dvojicom braće slavio svetu misu.

Partizani su ih na pola mise izveli iz crkve i dali neke njihove dokumente kuharu, rekavši mu da će se fratri vratiti. S njim su bili fra Marko Dragičević i fra Bono Andačić. Partizani su natjerali franjevence ići pješice prema središtu Širokog Brijega. Zatim su ih sutradan, 12. veljače, prisilili nositi streljivo za partizanske postrojbe koje su se spremale zauzeti Mostar. Po svemu sudeći, partizani su ih vodili do Grabove Drage (župa Mostarski Gradac), gdje su ih u predvečerje istoga dana ubili i bacili u jamu pokraj puta. Točno mjesto ubojstva još uvijek je nepoznato.

Zasigurno je za rad s mladima, njihovu izobrazbu i njihov odgoj fra Nevinko snagu crpio iz liturgijskoga života. Lako je zapaziti dva detalja koja stoje kao paralela iz-

među početka i kraja svećeničke službe našega fra Nevinka, a to su jedanaesti dan u mjesecu i slavljenje mise: 11. srpnja 1932. – mlada misa i 11. veljače 1945. – posljednja misa s koje je odveden u smrt. Tako njegov svećenički život započet žarom da proslavi svoju mladu misu u samu zoru stoji naspram kraja njegova života obilježena odvođenjem sa svete mise. Za primjer nam je franjevačko i svećeničko poslanje ovoga našeg ubijena fratara koje je bilo upravo prema uputama tadašnjih i prijašnjih provincijala – da je poslanje franjevca u njegovim redovničkim i svećeničkim dužnostima, a ne u političkom djelovanju. Održavši tako temeljno načelo franjevačkoga reda, odnosno zavjet življenja u posluhu, naviještajući Krista, a ne političke ideologije. Svojom poslušnošću i društvenim vještinama sigurno je bio uzor svim svojim učenicima, a svojim žarom za euharistiju i svojim poštivanjem poglavara fra Nevinko je divan primjer sina svetoga Franje.

fra Nevinko Mandić i fra Bruno Adamčik

„Krist je u svojoj Crkvi uvijek prisutan, a osobito u liturgijskim činima. Prisutan je u misnoj žrtvi i u osobi službenika i ponajpače pod euharistijskim prilikama“, kaže nauk Crkve. Ima li stoga većega i boljega svjedočanstva vjere, nego kad te mrzitelji Krista odvedu s euharistije, u kojoj je sam Krist prisutan u osobi služitelja (našega fra Nevinka). Pa te zatim gone da nosiš teret, pri čemu te još dodatno muče. Na kraju te kao vrhunac mržnje ubiju nevina. Ovo snažno podsjeća na Krista koji je nosio svoj križ i na kraju na njemu bio i ubijen. Fra Nevinko je liturgijskim slavljenjem zemaljske liturgije sudjelovao u predokusu one nebeske liturgije kojoj svi težimo, a progonstvo do smrti svoju nadu zadobivanja kraljevstva nebeskoga ima u Kristovim riječima o blaženstvima.

Gospodine Bože naš, ti si nam poslao svoga sina, Gospodina našega Isusa Krista. On je vlastitim primjerom svojim učenicima pokazao primjer poslušnosti Tebi, vječnom Ocu, ostavši poslušan sve do smrti, smrti na križu. Daj i nama dar poslušnosti da naš život bude drugima škola ljubavi kojoj si ti izvor i jedini učitelj, po Kristu Gospodinu našem. Amen.

fra Josip Pavlović

SLUGA BOŽJI FRA ANDRIJA TOPIĆ I 49 BRAĆE

SVJEDOCI VJERE

Zagreb, 2026.